

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a cincea)

6 octombrie 2011 *

În cauza C-443/10,

având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Tribunal administrativ de Limoges (Franța), prin decizia din 9 septembrie 2010, primită de Curte la 14 septembrie 2010, în procedura

Philippe Bonnarde

împotriva

Agence de Services et de Paiement,

CURTEA (Camera a cincea),

compusă din domnul J.-J. Kasel, președinte de cameră, domnii A. Borg Barthet (raportor) și M. Ilešič, judecători,

avocat general: domnul N. Jääskinen,
grefier: doamna A. Impellizzeri, administrator,

* Limba de procedură: franceza.

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 19 mai 2011,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru guvernul francez, de domnii G. de Bergues și S. Menez, în calitate de agenți;
- pentru Comisia Europeană, de domnii G. Wilms și A. Marghelis, precum și de doamna A. Kostova Bourgeix, în calitate de agenți,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Prezenta cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare privește interpretarea articolelor 34 TFUE și 36 TFUE, precum și a articolului 1 din Directiva 1999/37/CE a Consiliului din 29 aprilie 1999 privind documentele de înmatriculare pentru vehicule (JO L 138, p. 57, Ediție specială, 07/vol. 7, p. 74), astfel cum a fost modificată prin Directiva 2003/127/CE a Comisiei din 23 decembrie 2003 (JO L 10, p. 29, Ediție specială, 07/vol. 12, p. 189, denumită în continuare „Directiva 1999/37”).

- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între domnul Bonnarde, pe de o parte, și directorul general al Centre national pour l'aménagement des structures des exploitations agricoles (Centrul național pentru amenajarea structurilor exploatațiilor agricole) (Cnasea), pe de altă parte, având ca obiect refuzul acestuia din urmă de a acorda ajutorul numit bonus ecologic – Grenelle pentru mediu (bonus écologique – Grenelle de l'environnement) (denumit în continuare „bonusul ecologic”) pentru achiziționarea unui autovehicul demonstrativ care provine dintr-un alt stat membru.

Cadrul juridic

Reglementarea Uniunii

- 3 Articolul 1 din Directiva 1999/37 prevede:

„Prezenta directivă se aplică documentelor emise de statele membre în momentul înmatriculării vehiculelor.

Aceasta nu aducere atingere dreptului statelor membre de a folosi, pentru înmatriculări temporare ale vehiculelor, documente care pot să nu satisfacă din toate punctele de vedere cerințele formulate în prezenta directivă.”

- 4 Articolul 3 alineatul (1) primul paragraf din această directivă prevede:

„Statele membre eliberează un certificat de înmatriculare pentru vehiculele supuse înmatriculării în temeiul legislației interne. Acest certificat constă fie dintr-o singură parte, în conformitate cu anexa I, fie din două părți, în conformitate cu anexele I și II.”

- 5 Punctul II.7 din anexa I la Directiva 1999/37 prevede că statele membre pot include informații suplimentare în partea I a certificatului de înmatriculare.

Reglementarea națională

- 6 Articolul 63 alineatul (5) din Legea nr. 2007-1824 din 25 decembrie 2007 de rectificare a bugetului pentru anul 2007 (loi n° 2007-1824, du 25 décembre 2007, de finances rectificative pour 2007) (JORF din 28 decembrie 2007, p. 21482) prevede:

„Se instituie un fond de ajutor pentru achiziționarea de vehicule nepoluante, având drept scop [...] acordarea de ajutoare pentru achiziționarea de vehicule nepoluante, care pot fi completate, dacă este cazul, cu ajutoare pentru retragerea din circulație a vehiculelor poluante.

Organismul care administrează fondul și condițiile în care acesta asigură administrarea fondului se stabilesc prin decret.”

- 7 Articolul 1 din Decretul nr. 2007-1873 din 26 decembrie 2007 privind instituirea unui ajutor pentru achiziționarea de vehicule nepoluante (décret n° 2007-1873, du 26 décembre 2007, instituant une aide à l'acquisition des véhicules propres) (JORF din 30 decembrie 2007, p. 21846, denumit în continuare „Decretul nr. 2007-1873 în versiunea sa inițială”), astfel cum a fost modificat prin Decretul nr. 2009-66 din 19 ianuarie 2009 (décret n° 2009-66, du 19 janvier 2009) (JORF din 20 ianuarie 2009, p. 1098, denumit în continuare „Decretul nr. 2007-1873 modificat”), prevede:

„Din fondul de ajutor pentru achiziționarea de vehicule nepoluante, instituit prin articolul 63 din Legea nr. 2007-1824 din 25 decembrie 2007 de rectificare a bugetului pentru anul 2007, se acordă un ajutor oricărei persoane, cu excepția autorităților statului, care face dovada unui domiciliu sau a unui sediu în Franța și care achiziționează sau care închiriază, în cadrul unui contract de închiriere cu opțiune de cumpărare sau al unui contract încheiat pentru o perioadă de cel puțin doi ani, un autovehicul terestru cu motor, care îndeplinește, la data facturării, următoarele condiții:

- 1° Se încadrează în categoria autoturismelor sau a camionetelor în sensul articolului R. 311-1 din Codul rutier (code de la route), precum și în orice categorie de vehicule supuse măsurării emisiilor de dioxid de carbon în conformitate cu prevederile Directivei 80/1268/CEE din 16 decembrie 1980 sau ale Regulamentului (CE) nr. 715/2007 din 20 iunie 2007;
- 2° Nu a făcut anterior obiectul unei prime înmatriculări în Franța sau în străinătate;
- 3° Este înmatriculat în Franța într-o serie definitivă;
- 4° Nu este destinat înstrăinării de către cumpărător ca vehicul nou;

[...]”

- 8 Articolul 2 al doilea paragraf din Decretul nr. 2007-1873 în versiunea sa inițială prevede:

„Concesionarii și agenții unor mărci de vehicule nu pot beneficia de ajutorul prevăzut la articolul 1 în ceea ce privește vehiculele speciale noi pe care le utilizează pentru demonstrație. Cu toate acestea, în vederea aplicării regimului privind ajutorul prevăzut la articolul 1, aceste mașini speciale destinate demonstrației sunt considerate ca fiind noi în cazul în care vânzarea sau închirierea lor intervine în termen de douăsprezece luni de la data primei înmatriculări.”

- 9 Articolul 2 al doilea paragraf din Decretul nr. 2007-1873 modificat prevede:

„Concesionarii și agenții mărcilor de vehicule nu pot beneficia de ajutorul prevăzut la articolul 1 în ceea ce privește vehiculele noi care se încadrează în una dintre categoriile definite la punctul 1 al acestui articol și pe care le utilizează pentru demonstrație. Cu toate acestea, în vederea aplicării regimului privind ajutorul prevăzut la articolul 1, aceste vehicule destinate demonstrației în Franța sunt considerate ca fiind noi în cazul în care vânzarea sau închirierea lor intervine în termen de douăsprezece luni de la data primei înmatriculări.”

- 10 Articolul 29 din Ordinul din 5 noiembrie 1984 (arrêté du 5 novembre 1984), înlocuit cu Ordinul din 9 februarie 2009 privind modalitățile de înmatriculare a vehiculelor (arrêté du 9 février 2009, relatif aux modalités d'immatriculation des véhicules), care preia acest articol fără modificări, prevede:

„Prin vehicul demonstrativ se înțelege un vehicul nou, cu masa mai mică de 3,5 tone PTAC, destinat demonstrației pentru o perioadă de minimum trei luni și de maximum un an, respectiv utilizat de concesionarii și de agenții mărcii (inclusiv producătorii și importatorii) în cadrul unor operațiuni de prezentare, de testare și de vânzare către clienții lor.

Poate fi destinat demonstrației orice vehicul supus înmatriculării care îndeplinește condițiile menționate anterior, indiferent de tipul și de caroseria acestuia (autoturism, motocicletă, camionetă, remorcă etc.).

Termenele menționate anterior încep să curgă de la data primei înmatriculări, indicată în certificatul de înmatriculare.

În conformitate cu articolul 1635 bis H (II) din Codul general al impozitelor (code général des impôts), pentru aceste vehicule se eliberează certificate de înmatriculare gratuite. Pe aceste certificate de înmatriculare se înscrie mențiunea «vehicul demonstrativ».”

Acțiunea principală și întrebările preliminare

- 11 În cursul lunii ianuarie 2009, domnul Bonnarde a cumpărat, de la un distribuitor de automobile din Belgia, un autovehicul care aparținea PSA-Belgique. Acesta a făcut obiectul unei prime înmatriculări în acest stat membru înainte de a fi importat de domnul Bonnarde în Franța, unde a fost înmatriculat la 4 februarie 2009.

- 12 Domnul Bonnarde a solicitat acordarea bonusului ecologic pentru achiziționarea, cu titlu de vehicul demonstrativ, a acestui automobil puțin poluant, a cărui dată de primă înmatriculare nu era anterioară decât cu opt luni datei achiziționării și care afișa un kilometraj de aproximativ 6 000 de kilometri.

- 13 Prin decizia din 23 februarie 2009, directorul general al Cnasea a respins această cerere pentru motivul că vehiculul menționat făcuse deja, la 20 mai 2008, obiectul unei prime înmatriculări în străinătate, respectiv în Belgia, și că, în pofida solicitării care îi fusese adresată, domnul Bonnarde nu prezentase un certificat de înmatriculare cu mențiunea „vehicul demonstrativ”.
- 14 La 28 februarie 2009, reclamantul din acțiunea principală a introdus o acțiune la tribunal administrativ de Limoges (Tribunalul Administrativ Limoges), prin care a solicitat anularea deciziei menționate.
- 15 În fața acestei instanțe, domnul Bonnarde a susținut că reglementarea belgiană nu prevede eliberarea unui document cu mențiunea „vehicul demonstrativ”. Astfel, deși autoritățile belgiene eliberează un certificat de înmatriculare pentru orice autoturism demonstrativ, nu este prevăzut ca acesta să conțină mențiunea specială „vehicul demonstrativ”. Domnul Bonnarde apreciază că, întrucât autoturismul său nu poluează mai mult decât un vehicul demonstrativ francez, condiția prezentării unui certificat de înmatriculare care să conțină o astfel de mențiune are un caracter discriminatoriu.
- 16 Nu este contestat faptul că, având în vedere rata emisiei de CO₂ a vehiculului reclamantului din acțiunea principală, acesta poate beneficia de bonusul ecologic. Nu sunt contestate nici afirmațiile reclamantului în cauză cu privire atât la vechimea și la starea acestui vehicul, cât și la imposibilitatea prezentării unui certificat de înmatriculare cu mențiunea „vehicul demonstrativ”, eliberat de autoritățile competente din Regatul Belgiei.
- 17 Considerând că soluționarea litigiului cu care este sesizat depinde de interpretarea dreptului aplicabil al Uniunii, tribunal administrativ de Limoges a decis să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Dispozițiile din legislația Uniunii [...], în special cele ale Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene menite să garanteze libera circulație, precum și

cele ale directivelor menționate anterior privind documentele de înmatriculare pentru vehicule trebuie interpretate în sensul că se opun legislației unui stat membru care introduce un document special pentru înmatricularea vehiculelor, de tipul unui certificat de înmatriculare pe care trebuie înscrisă mențiunea «vehicul demonstrativ», despre care se poate considera că nu are ca obiect o înmatriculare temporară în sensul articolului 1 din Directiva [1999/37] și, prin urmare, în sensul că se opun ca acordarea unui avantaj să poată fi condiționată de prezentarea unui astfel de document?

2) În cazul unui răspuns negativ la întrebarea anterioară, aceste dispoziții trebuie interpretate în sensul în care implică faptul că aplicarea, cu ocazia achiziționării vehiculului într-un alt stat membru, a unei reglementări naționale care subordonează acordarea unui ajutor pentru achiziționarea de vehicule nepoluante care au făcut deja obiectul unei înmatriculări condiției ca certificatul privind această înmatriculare să conțină, potrivit reglementării statului membru, mențiunea «vehicul demonstrativ» trebuie înlăturată atunci când vânzătorul vehiculului nu a putut el însuși beneficia de acest ajutor și atunci când:

- fie cumpărătorul prezintă un certificat de înmatriculare eliberat în celălalt stat membru și specific vehiculelor destinate demonstrațiilor,
- fie vehiculul prezintă, având în vedere în special data primei sale introduceri în circulație, caracteristicile prevăzute de reglementarea națională pentru a fi calificat drept vehicul demonstrativ?”

Cu privire la întrebările preliminare

18 Prin întrebările adresate, care trebuie examinate împreună, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă Directiva 1999/37 sau, dacă este cazul, articolele 34 TFUE și 36 TFUE trebuie interpretate în sensul că se opun unei reglementări

naționale, precum cea în cauză în acțiunea principală, care prevede că nu se poate acorda un avantaj decât în cazul în care pe certificatul de înmatriculare al autovehiculelor demonstrative este înscrisă mențiunea „vehicul demonstrativ”.

Observații introductive

- 19 În prealabil, astfel cum au arătat guvernul francez și Comisia Europeană, trebuie să se observe că articolul 2 al doilea paragraf din Decretul nr. 2007-1873 în versiunea sa inițială prevedea că „aceste mașini speciale destinate demonstrației sunt considerate ca fiind noi în cazul în care vânzarea sau închirierea lor intervine în termen de douăsprezece luni de la data primei înmatriculări”, în timp ce aceeași dispoziție din Decretul nr. 2007-1873 modificat prevede că „aceste vehicule destinate demonstrației în Franța sunt considerate ca fiind noi în cazul în care vânzarea sau închirierea lor intervine în termen de douăsprezece luni de la data primei înmatriculări”.
- 20 Este necesar să se precizeze că instanța de trimitere solicită Curții să se pronunțe cu privire la redactarea articolului 2 al doilea paragraf din Decretul nr. 2007-1873 în versiunea sa inițială. Cu toate acestea, răspunsul la întrebarea dacă Directiva 1999/37 sau articolele 34 TFUE și 36 TFUE se opun ca un stat membru să solicite înscrierea mențiunii „vehicul demonstrativ” pe certificatele de înmatriculare a acestor vehicule pentru obținerea bonusului ecologic se analizează în același fel indiferent dacă este vorba despre Decretul nr. 2007-1873 în versiunea sa inițială sau despre Decretul nr. 2007-1873 modificat. În consecință, va fi de competența instanței de trimitere să stabilească dreptul național aplicabil *ratione temporis*.

Cu privire la interpretarea Directivei 1999/37

- 21 Conformitatea cu dreptul Uniunii a unei dispoziții naționale care impune înscrierea mențiunii „vehicul demonstrativ” pe certificatul de înmatriculare a unor astfel de vehicule și a cărei aplicare coroborată cu alte dispoziții naționale are drept consecință faptul că numai vehiculele însoțite de un certificat de înmatriculare care atestă natura lor de vehicul demonstrativ pot beneficia de un bonus ecologic trebuie să fie examinată mai întâi în lumina obligațiilor statelor membre care decurg din Directiva 1999/37.
- 22 Astfel, potrivit unei jurisprudențe constante, orice măsură națională într-un domeniu care a făcut obiectul unei armonizări exhaustive la nivelul Uniunii trebuie să fie apreciată în raport cu dispozițiile acestei măsuri de armonizare, iar nu cu dispozițiile din dreptul primar (Hotărârea din 11 decembrie 2003, *Deutscher Apothekerverband*, C-322/01, Rec., p. I-14887, punctul 64, precum și Hotărârea din 16 decembrie 2008, *Gysbrechts și Santurel Inter*, C-205/07, Rep., p. I-9947, punctul 33).
- 23 Totuși, în speță, este cert că Directiva 1999/37 nu a realizat o armonizare exhaustivă. În această privință, astfel cum se prevede în mod expres la punctul II.7 din anexa I la directiva menționată, aceasta autorizează statele membre să includă, în partea I a certificatului de înmatriculare, alte informații decât cele care trebuie să figureze în mod obligatoriu în acesta, potrivit anexei I menționate.
- 24 Astfel, potrivit punctului II.7 menționat, Directiva 1999/37 nu se opune unor dispoziții naționale care prevăd includerea, în partea I a certificatului de înmatriculare, a unor informații suplimentare față de cele care trebuie să figureze în mod obligatoriu în acesta, cu condiția ca aceste dispoziții să nu contravină normelor Tratatului FUE.

- 25 Prin urmare, trebuie să se examineze dacă articolele 34 TFUE și 36 TFUE se opun unor norme naționale precum cele din acțiunea principală.

Cu privire la interpretarea articolelor 34 TFUE și 36 TFUE

- 26 Trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, interzicerea măsurilor cu efect echivalent unor restricții cantitative la import prevăzută la articolul 34 TFUE are în vedere orice măsură a statelor membre de natură să constituie, în mod direct sau indirect, efectiv sau potențial, un obstacol în calea comerțului intracomunitar (a se vedea în special Hotărârea din 16 noiembrie 2000, Comisia/Belgia, C-217/99, Rec., p. I-10251, punctul 16, Hotărârea din 26 octombrie 2006, Comisia/Grecia, C-65/05, Rec., p. I-10341, punctul 27, Hotărârea din 15 martie 2007, Comisia/Finlanda, C-54/05, Rep., p. I-2473, punctul 30, și Hotărârea din 24 aprilie 2008, Comisia/Luxemburg, C-286/07, punctul 27). Astfel, simplul fapt de a fi descurajată introducerea sau comercializarea produselor în cauză în statul membru respectiv constituie pentru importator un obstacol în calea liberei circulații a mărfurilor (Hotărârea Comisia/Luxemburg, citată anterior, punctul 27).
- 27 În plus, trebuie considerate „măsuri cu efect echivalent unor restricții cantitative la import”, în sensul articolului 34 TFUE, măsurile adoptate de un stat membru care au ca obiect sau ca efect aplicarea unui tratament mai puțin favorabil produselor provenind din alte state membre, precum și obstacolele în calea liberei circulații a mărfurilor care rezultă, în lipsa armonizării legislațiilor naționale, din aplicarea, la mărfuri provenite din alte state membre, unde sunt produse și/sau comercializate în mod legal, a unor norme privind condițiile pe care trebuie să le îndeplinească mărfurile respective, chiar dacă aceste norme sunt aplicabile fără deosebire tuturor produselor (a se vedea în acest sens Hotărârea Deutscher Apothekerverband, citată anterior, punctul 67).

- 28 În cauza principală, este cert că nu toate statele membre prevăd ca certificatele de înmatriculare ale autovehiculelor demonstrative să includă mențiunea specială „vehicul demonstrativ”. Din moment ce autovehiculele demonstrative importate din statele membre, deși îndeplinesc condițiile stabilite prin reglementarea națională franceză pentru a beneficia de bonusul ecologic, respectiv condițiile privind vechimea și starea vehiculului, precum și rata emisiei de CO₂ a acestuia, nu pot totuși beneficia de bonusul menționat din cauza absenței acestei mențiuni speciale pe certificatele lor de înmatriculare, trebuie să se considere că mențiunea în cauză constituie o condiție pentru acordarea bonusului ecologic susceptibilă să descurajeze anumite persoane interesate, rezidente în Franța, să importe în acest stat membru vehicule demonstrative înmatriculate anterior în alte state membre (a se vedea, prin analogie, Hotărârea din 20 septembrie 2007, Comisia/Țările de Jos, C-297/05, Rep., p. I-7467, punctul 73, și Hotărârea din 5 iunie 2008, Comisia/Polonia, C-170/07, punctul 44).
- 29 În această privință, trebuie să se arate că, deși reglementarea națională în cauză în acțiunea principală impune pentru toate autovehiculele demonstrative, indiferent de proveniența acestora, prezentarea unui certificat de înmatriculare cu mențiunea „vehicul demonstrativ” pentru a beneficia de bonusul ecologic, această condiție afectează în mod diferit vehiculele care se încadrează în ipoteza în discuție, în funcție de împrejurarea că acestea provin dintr-un stat membru care prevede sau care nu prevede prezența unei astfel de mențiuni pe certificatele de înmatriculare (a se vedea în acest sens Hotărârea Comisia/Luxemburg, citată anterior, punctul 28).
- 30 Astfel, chiar dacă reglementarea națională în cauză în acțiunea principală nu are ca obiect să trateze mai puțin favorabil produsele provenite din alte state membre, ceea ce este de competența instanței de trimitere să verifice, împrejurarea că mențiunea „vehicul demonstrativ” trebuie să fie înscrisă pe certificatele de înmatriculare ale vehiculelor demonstrative pentru a da dreptul la bonusul ecologic poate avea o influență asupra comportamentului cumpărătorilor și, în consecință, poate afecta accesul vehiculelor menționate pe piața acestui stat membru (a se vedea în acest sens Hotărârea din 10 februarie 2009, Comisia/Italia, C-110/05, Rep., p. I-519, punctul 56).

- 31 Prin urmare, cerința unei astfel de mențiuni pe certificatele de înmatriculare ale vehiculelor demonstrative importate în vederea acordării bonusului ecologic în cauză constituie o restricție privind libera circulație a mărfurilor, interzisă prin articolul 34 TFUE.
- 32 Cu toate acestea, dintr-o jurisprudență constantă rezultă că o reglementare națională care constituie o măsură cu efect echivalent unor restricții cantitative poate fi justificată de unul dintre motivele de interes general enumerate la articolul 36 TFUE sau de cerințe imperative. Și într-un caz, și în celălalt, dispoziția națională trebuie să fie de natură să asigure realizarea obiectivului urmărit și să nu depășească ceea ce este necesar pentru ca acesta să fie atins (a se vedea în special Hotărârea Comisia/Țările de Jos, citată anterior, punctul 75, Hotărârea Comisia/Polonia, citată anterior, punctul 46, și Hotărârea din 9 decembrie 2010, Humanplasma, C-421/09, Rep., p. I-12869, punctul 34).
- 33 Guvernul francez susține că dispoziția națională în cauză în acțiunea principală este justificată de obiectivul de protecție a mediului, precum și de cel al combaterii fraudei. Prin această dispoziție, Republica Franceză dorește în special să încurajeze achiziționarea de autovehicule puțin poluante și, în măsura în care se presupune că autovehiculele demonstrative nu sunt folosite sau sunt foarte puțin folosite, bonusul ecologic poate fi plătit inclusiv pentru achiziționarea unor astfel de vehicule. Cu toate acestea, spre deosebire de autovehiculele noi, vehiculele demonstrative au făcut deja obiectul unei prime înmatriculări. Din acest motiv, cumpărătorul unui astfel de vehicul trebuie să prezinte un certificat de înmatriculare cu mențiunea „vehicul demonstrativ” pentru a face dovada că nu este vorba despre un vehicul de ocazie, ci despre un vehicul care a fost destinat unui scop demonstrativ.
- 34 Potrivit unei jurisprudențe constante, obiectivele de protecție a mediului și de combatere a fraudei pot justifica măsuri naționale susceptibile să constituie un obstacol în calea comerțului intracomunitar, cu condiția ca aceste măsuri să fie proporționale cu obiectivul urmărit (a se vedea în special Hotărârea din 10 aprilie 2008, Comisia/

Portugalia, C-265/06, Rep., p. I-2245, punctul 38, Hotărârea Comisia/Luxemburg, citată anterior, punctul 38, precum și Hotărârea din 4 iunie 2009, Mickelsson și Roos, C-142/05, Rep., p. I-4273, punctul 32).

- 35 Deși cerința mențiunii „vehicul demonstrativ” pe certificatele de înmatriculare ale unor asemenea vehicule importate este, desigur, de natură să faciliteze identificarea vehiculelor demonstrative care pot astfel beneficia de bonusul ecologic și, în consecință, este adecvată pentru îndeplinirea obiectivelor de protecție a mediului și de combatere a fraudei, trebuie totuși să se verifice dacă această cerință este necesară pentru atingerea obiectivelor menționate și dacă nu există alte mijloace mai puțin restrictive pentru realizarea acestora.
- 36 În acțiunea principală, caracterul pretins necesar al măsurii în cauză nu este dovedit, dat fiind faptul că, în observațiile sale scrise și în cursul ședinței, guvernul francez a recunoscut că bonusul ecologic ar putea fi acordat unui autovehicul demonstrativ achiziționat dintr-un alt stat membru pe baza prezentării unui certificat specific acestei categorii de vehicule sau pe baza oricărui alt mijloc de probă care să demonstreze că vehiculul respectiv îndeplinește condițiile prevăzute pentru vehiculele demonstrative naționale.
- 37 Astfel, faptul de a impune ca mențiunea „vehicul demonstrativ” să fie înscrisă pe certificatul de înmatriculare al unui asemenea vehicul nu este decât unul dintre mijloacele de care dispun autoritățile competente pentru a combate fraudă și pentru a proteja mediul.
- 38 Rezultă că această măsură trebuie considerată excesivă și, prin urmare, disproporționată în raport cu obiectivele urmărite.

- 39 Având în vedere considerațiile anterioare, trebuie să se răspundă la întrebările adresate că articolele 34 TFUE și 36 TFUE se opun unei reglementări dintr-un stat membru prin care se impune, pentru acordarea bonusului ecologic la înmatricularea în statul membru în cauză a unor autovehicule demonstrative importate, ca pe primul certificat de înmatriculare al unor astfel de vehicule să fie înscrisă mențiunea „vehicul demonstrativ”.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 40 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a cincea) declară:

Articolele 34 TFUE și 36 TFUE se opun unei reglementări dintr-un stat membru prin care se impune, pentru acordarea ajutorului numit „bonus ecologic – Grenelle pentru mediu” la înmatricularea în statul membru în cauză a unor autovehicule demonstrative importate, ca pe primul certificat de înmatriculare al unor astfel de vehicule să fie înscrisă mențiunea „vehicul demonstrativ”.

Semnături